

Protocol dalla radunonza communal dils 10 da settember 2021 allas 20.15 uras en casa da scola a Breil-vitg

Presenza: 25 personas

Tractandas:

1. Beinvegni ed approvaziun dil protocol dils 27 da november 2020
2. Adattaziun credit meglieraziun Breil-vitg
3. Varia

Beinvegni ed avertura

Il president communal, Clau Schlosser, fa a tuts presents in cordial beinvegni, alla radunonza communal.

Sco dumbravuschs vegn Franzestg Muoth proponius ed elegius unanin.

La gliesta da tractandas, ch'ei stada publicada els davos fegls ufficials, vegn suttamessa alla discussiun. Da tala vegn buca fatg diever e per consequenza vegn la gliesta declarada ligionta per la radunonza communal da questa sera.

1. Approvaziun dil protocol dils 27 da november 2020

Il protocol ei staus exponius sin canzlia communal sco era sin la pagina d'internet dalla vischnaunca. Dalla discussiun vegn fatg negin diever. Il protocol dalla davosa radunonza communal vegn per consequenza approbaus unanin.

2. Adattaziun credit meglieraziun Breil-vitg

Cun la votaziun all'urna dils 21 da matg 2000 han votantas e vontants approbau l'execuziun d'ina meglieraziun funsila pil vischinadi da Breil e concediu il credit brut da 10.74 miu francs. Silsunter ei vegniu elegiu ina cumissiun da meglieraziun la quala ha surpiu il tgamun per quei project.

Sco emprem pass ei il territori cumpigliau vegnius definitus ed il project general elavuraus. En rama dil project general ein tuttas mesiras previdas vegnidus fixadas ed ils cuosts ein vegni erui. Tal project cumpeggia in territori da rodund 530 hectaras e ca. 1'230 parcelas el stadi vegl en proprietad da 286 proprietarias e proprietaris. Tier la reit da vias ei la construcziun da 9.8 km vias novas e la sanaziun da 14.3 km vias existentas previda. Plinavon ei previu ina arrundaziun dil funs sco era mesiras pigl ambient. Ils cuosts calculai tenor il project general muntan a 13.7 miu francs (preci da basa 2005).

Il project general ei silsunter vegnius exponius publicamein per investa. Suenter la liquidaziun dallas protestas inoltradas ha la Regenza approbau tal project ils 6 d'uost 2007. Confederaziun e Cantun han segirau tier ina contribuziun da 85% dils cuosts renconuschi da 12.8 miu francs. Ils cuosts totals tenor project approbau muntan a 13.71 miu francs.

Dapi l'approvaziun ein 13 etappas da construcziun cun la summa da ca. 14.1 miu francs vegnidus realisadas.

Igl anteriur project ei gia vegnius adattaus duront l'execuziun diversas gadas a novas situaziuns. Aschia cumpeggia la reit da vias pil mument ina dimensiun da ca. 25.6 km.

Entochen oz ein 17.8 km vias già realisadas ni en lavur. Da realisar ein aunc pia 7.8 km (30%).

La valetaziun dil terren sco era la partiziun nova ein medemamein succedidas. Il diember da parcellas ha saviu vegnir reducius sin ca. 566 parcellas. La grondezia dallas parcellas ei cheutras saugmentada da 43 sin 93 aras. Entras las novas vias sco era entras l'arrundaziun ei la lavur ed ils cuosts pil puresser semegliurai considerablamein. Dapi il november 2015 cultiveschan ils purs e las puras las novas parcellas.

La meglieraziun funsila va plaunet viers la finiziun. Avon che terminar tala ha la cumissiun da meglieraziun e la vischnaunca evaluau schebein ei dat aunc ulteriurs basegns che duessan vegnir risguardai enteifer il project en lavur. Ins ha per l'ina definau certas mesiras supplementaras per reducir ils cuosts da manteniment annuals sco era aunc integrau la sanaziun dalla Via Sogn Giacun sigl'emprems tschancun ed era aunc fatg la damonda per sanar la Via Alp Quader sil territori d'alp.

Igl anteriur credit concediu dil Cantun ei, suenter risguardar la carischia, pli u meins duvraus si. Tal tier la Confederaziun sa vegnir surpassaus per rodund 20% senza stuer inoltrar ina damonda supplementara. Cun risguardar tuttas mesiras previdas sa quei plafonament da cuosts buca vegnir tenius en.

En vesta a quella situaziun e per discussiunar ils supplementars giavischs ha giu liug il zercladur 2021 ina uatga culs representants da Cantun e Confederaziun. Sin fundament da quella uatga ei vegniu decidu d'inoltrar ina damonda per augmentaziun dil credit pervia dils cuosts supplementars. Auter che per la Via Alp Quader (sil territori dalla alp) san ins quintar cun las medemas contribuziuns sco tochen dacheu. Per la vischnaunca eis ei da grond avantatg da saver realisar las ovras previdas cun sustegn finanziel da Cantun e Confederaziun.

La vischnaunca pren aschia era gest la caschun d'adattar il credit brut concediu igl onn 2000 alla nova situaziun.

Pil project adattau vesa il surpli da cuosts ora suandontamein:

Credit brut concediu ils 21-05-2000 (sin fundmant dalla studia)	10.74 miu francs
Cuosts calculai finiziun meglieraziun (preci da basa 2005)	17.99 miu francs
Surpli da cuosts viers credit brut digl onn 2000	7.25 miu francs

Quei surpli secumpona sco suonda:

Differenza denter messadi avrel 2000 e project general approbau (onn 2007)	2.98 miu francs
Cuosts supplementars engrondiment reit da vias	0.34 miu francs
Cuosts supplementars construcziun da vias	3.02 miu francs
Via Alp Quader (territori alp)	0.91 miu francs

Tier ils cuosts supplementars per la construcziun da vias ha surtut la Via d'Alp caschunau tals. Anteruramein era buca previu da baghegiar ora tala el standard sco el ei ussa succedius. Ei era buca previu da slargiar la via sigl'entir tschancun e da trer giu las auas cun ina lingia da deflusiun. En rama dalla elavuraziun dil project e sin fundament dil stan dalla via che ha pitu enorm ils davos 20 onns, ei quei denton stau necessari ed ord vesta actuala era fetg prudent. Ei setracta cheu bein dad ina dallas pli impurtontas averturas el territori dalla meglieraziun. Las parts già baghegiadas satisfan cumpleinamein. Certs cuosts

supplementars ein era seresultai ord adattaziuns da vias ni supplementars access che ein stai necessaris.

Contribuziuns Cantun e Confederaziun:

Cun excepziun dalla via sin territori dalla Alp Quader han Confederaziun e Cantun segirau tier las medemas contribuziuns sco entochen dacheu. La contribuziun per la via sin territori d'alp vegn aunc definida e vegn ad esser zatgei pli bassa che la contribuziun da 85% segirada tier enteifer la megliaziun.

Perquei san ins quintar cun suandontas contribuziuns:

Cuosts supplementars excl. Via d'Alp Quader, territori alp (6.34 miu francs)	5.39 miu francs
Via Alp Quader, territori alp (0.91 miu francs)	0.47 miu francs

Cun risguardar talas contribuziuns restan cuosts restonts da 1.39 miu francs.

Il cuost restont per la via Alp Quader sil territori d'alp (ca. frs. 440'000.-) vegnan surpri cumpleinamein dalla vischnaunca. Dils ulteriurs cuosts restonts surpren la vischnaunca tenor conclus dil matg 2000 9% dils cuosts da 6.34 miu francs, pia frs. 570'600.-. Pils proprietaris enteifer la megliaziun funsila restan finalmein ina cumpart da frs. 379'400. Las proprietarias ed ils proprietaris han denton da surprender maximal frs. 2'200/ha (preci da basa 2000, excl. carischia) dils cuosts restonts totals. Entras quei tetg da cuosts seresultan negins disavantatgs per proprietarias e proprietaris.

Proposta

Sin fundament da quellas explicaziuns fa il cussegl da vischnaunca sco era la suprastanza communal la proposta d'approbar il credit brut supplementar per la megliaziun funsila Breil-vitg da 7.25 miu francs e da surprender tuts cuosts restonts per la Via Alp Quader (territori d'alp) a caschun dalla votaziun all'urna dils 26 da settember 2021.

3. Varia

Clau Schlosser informescha la radunonza sur dil suandont:

Il 3 d'october 2021 ha liug a Breil ina fiasta commemorativa en memoria da Flurin Camathias.

Las lavurs vid il mir santeri e la fossa comunabla a Breil van encunter la fin e duessan esser terminai sin fin october 2021.

La Via Crestas sura vegn aunc sanada quest'atun.

Clau Schlosser engrazia per la presenza, la participaziun e la confidonza. El siara la radunonza allas 20:45 uras e giavischa a tuts in bi temps d'advent ed bien return a casa.

Breil, 13 da settember 2021

Il president
Clau Schlosser

Igl actuar
Curdin Cadonau